



10. maj 2024

UPA2024/89

Naqqiut

Siunnersuut 27. Marts 2024-meersoq taarserpaa

(Makku naqqiutigineqarput - siunnersuuteqartup aqqi naqqiutigineqarpoq – malitsigisaanillu oqallississami oqaatsit naqqinneqarlutik)

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu oqallissiatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Aalisarneq pillugu EU-mut isumaqatigiissutip sivitsorneqannginnissaa aammalu EU-mi OCTA-mut ilaasortaa junnaarnermi pitsaaqutissat ajoqutissallu pillugit oqallississiaq.

(Inatsisartut gruppiat, Naleraq)

Ullumikkut Kalaallit Nunaat Danmarkimit pigineqarnerata kingunerisaanik, danskisullu tamatta in-nuttaassuseqarnerput ilutigalugu, suli EU-mut ilaasortaasutullusooq inissisimavugut. Aalisagartaati-gullu sallunaveeqqutigalugit nunarput Danmarkimut aamma EU-mut pituttorneqarluni.

Ilaasa oqaatigisaraluarpaa “Aaligooq EU-mit anigutta pitsaanerulissasoq”, puigorlugulu aninikuugaluarluta, iluaqt ataasiinnarluunniit pigilernikuunnginnatsigu suli Danmark pigisaatut OCTA-mi ilaasortaaginnavissimagatta. Danmark/EU kisiat aqququtigalugu niuertarluta.

Nunanut allanut niuerneq ajornitta kingunerisaanik, aalisagartaatigut tamarmik Danmark aqqutigalugu annissorneqarput. Nunatsinni illu nalillit Danmarkimut annissorneqartuarnissaat qulakkeerniarlugu, Danmarkip akisussaaffigisaa “Fødevarestyrelse” nunatsinni piorsarnagu. Namminersornermut Inatsit malillugu Danmark pisussaaffeqarpoq akisussaaffit ullaatsinnut naleqquatumik piorsarnissaat. Tamanna piunngilaq, akerliani nunasiaatitut suli ingerlatsillutik, pissaanillit nalilinnik pajuttorlugit.

Allaammi Savalimmioriut nunasiaataasimanatik Kalaallit Nunaaniit siuarsimanerujuupput, taamatut pituttoqqanngimmata. Danmark aporfileruisuutinnginnamikkit niuernerminnun.

Taamaammat piffissanngorpoq Kalaallit Nunaat EU-mut niueqatigiinnissamut isumaqatigiissusior-nissaa, kisianni aalisagartaatigut sallunaaveeqqutiginagit naligiittulli suleqatigiinnissaq aneersaa-ralugu ingerlanissaq.

Qularinngilarput ullumikkut inatsiserpassuit allaffissornaqisut piumasaqaataajunnaarlugit isu-maqatigiinniarnermi issittormiuunerput nunattalu inoqqortussusaa qiviarylugu, eqaannerusumik isumaqatiginniartoqarsinnaassasoq.



Kalaallit Nunaata EF-imut naameerluni nalunaaruteqaraluarnera kiisami timitalerneqassagaluarpoq nunatsinnilu innuttaasunut iluaqtissaa malunnartinneqarsinnaalerluni.

EU-mi nunatsinniik sinnisoqarfeqareeratta, Tuluillu Nunaat isumaqatigiinninniarfigalugit misilittagaqarfingilereerlugit, nunatsinnut annerusumik kingunissaqanngilaq. EU-mut isumaqatigiissuteqassanngikkaluarutta nunarput ajornerusumik inissinnaviangilaq, EU-mi innuttaasut taamaalllaat eqqugaassapput nunatsinniik tunisassiat eqquassinermi akileraarutilersorsinnaammata. Uagullu EU-mit nioqqutissat akileraarutilersornaviarnagit.

Tuluit Nunaallu niueqatigiinnerput Brexit-imiillu misilitakkat takutippaat niueqatigiinnerput annerusumik eqqugaanngitsoq, nioqqutissaatigut EU-mit (Danmark) Tuluit Nunaannut akileraarutilersorneqaraluartut takutippaat niueqatigiinneq annerusumik eqqugaanngitsoq.

Taamaaliornikkut EU-p malittarisassai annertoorujussuit uatsinnut allaffissornikkut ”Nemid-llu” pisariillinerulissagaluarput.

Taamatuttaarlu nunarput issittormiutut immikkuullarissuserput takutissavarput, nunallu allat aalajangiiffigisassaanut annertuunut maniguutiinnarnata.

Apeqummik pingaaruteqarluinnartumik pitsaasumik piviusorsiortumillu oqallinnissaq qilanaaralugu.